

Inhoud

1 Kennismaken met Office 2016	1
Office 2016, wat doet u ermee?	1
Taakgerichte aanpak	3
Office-programma's	5
Verschillende suites	5
Office-programma's bedienen	6
Office starten	6
Opdrachten in het lint	8
Miniwerk balk gebruiken	12
Werkbalk Snelle toegang	12
Tabblad Bestand	13
Nieuw document maken	14
Bestaand document openen	14
Document opslaan	15
Document sluiten	16
In de wolken	17
Office Online	18
Delen	19
2 Tekstverwerken met Word	21
Word 2016, wat doet u ermee?	21
Gebruikersomgeving nader bekijken	22
Lint met opdrachten in Word	24
Werkbalk Snelle toegang	25
Werken in werkgebied	26
Weergave instellen	26
Statusbalk vertelt meer	27
Document maken, opslaan en openen	29
Document maken	29
Document opslaan	29
Document openen	31
Tekst invoeren	33

Navigeren in document	33
Grote stappen	35
Tekst zoeken	36
Navigeren met deelvenster Navigatie	37
Tekst selecteren	38
Selecteren met muis	39
Selecteren met toetsenbord	40
Sjabloon invullen	41
Kopiëren, knippen en plakken	43
Office Klembord	45
■ 3 Tekst in Word bewerken	47
Zoeken en vervangen	47
Geavanceerd zoeken en vervangen	50
AutoCorrectie corrigeert	52
Correctie aanpassen	54
Ongedaan maken	55
Spelling- en grammaticacontrole	56
Tekst afdrukken	58
■ 4 Tekst in Word opmaken	61
Tekens opmaken	61
Lettertype opmaken	63
Lettertype aanpassen	64
Tekstkleur wijzigen	65
Teksteffect toepassen	66
Lijst opmaken	66
Alinea opmaken	69
Alinea uitlijnen	69
Marge instellen	70
Tabs instellen	71
Tekst inspringen	73
Liniaal gebruiken	75
Opmaakstijl kiezen	77
Eenvoudig opmaken	78
Thema toepassen	79
Thema maken	81
Standaardthema instellen	82

■ 5 Speciale onderdelen in Word	83
Kop- en voettekst	83
Voetnoten en eindnoten	85
Tabellen gebruiken	87
Tabel maken	87
Tabel tekenen	89
Navigatie en invoer	90
Rijen, kolommen en cellen invoegen en verwijderen	92
Tabellen opmaken	95
■ 6 Communiceren met Outlook	97
Outlook 2016, wat doet u ermee?	97
Eigen gezicht van Outlook	97
Navigatiebalk	99
Outlook Vandaag	101
Mappen	102
Contactpersonen beheren	104
Contacten toevoegen	104
Contactpersonen selecteren	106
Distributielijstmaken	106
Post	108
Post ordenen	108
E-mailaccount instellen	109
Bericht maken	111
Handtekeningen	116
■ 7 Plannen met Outlook	117
Agenda invullen	117
Navigeren in Agenda	118
Afspraken plannen	122
Afspraken wijzigen	124
Vergadering plannen	126
Gebeurtenis plannen	128
Agenda publiceren	129
Taken	129
Notities	130

■ 8 Rekenen met Excel	133
Excel 2016 wat doet u ermee?	133
Excel-document nader bekijken	134
Aan de slag	136
Cellen, kolommen en rijen	137
Gegevens invoeren in werkblad	138
Tekst invoeren	142
Getallen invoeren	145
Formules invoeren	146
Datum en tijd invoeren	148
Navigeren in werkblad	149
Selecteren in werkblad	151
Celinhoud bewerken	154
Gegevens invoegen en verwijderen	155
Nieuwe cellen invoegen	155
Nieuwe rijen en kolommen invoegen	156
Cellen, rijen en kolommen verwijderen	157
Bereik benoemen	158
■ 9 Formules in Excel	159
Werken met formules	159
Operators op een rij	160
Rekenkundige operators	160
Vergelijkingsoperators	161
Samenvoegingsoperators	161
Verwijzingsoperators	162
Prioriteit in rekensom	163
Haakjes gebruiken	163
Functies	163
Slim optellen met AutoSom	168
Celverwijzingen voor gevorderden	170
3D-celverwijzingen	170
Scenario's berekenen	174
Snelle analyse	177
Typen met muis	177
Tabellen maken en gebruiken	180
Tabelinhoud sorteren	183
Tabelinhoud filteren	183

■ 10 Opmaken met Excel	185
Het oog wil ook wat	185
Cellen opmaken	186
Lettertype kiezen	188
Gegevens uitleijken	189
Rijen en kolommen aanpassen	190
Getalnotaties wijzigen	192
Standaard-getalnotatie	192
Ingebouwde getalnotaties	192
Automatisch opmaken	193
Voorwaardelijke opmaak	194
Opmaken als tabel	196
Celstijlen	197
Sjabloon maken	198
Thema toepassen	199
Thema maken	200
■ 11 Grafieken in Excel	201
Grafiek invoegen en positioneren	201
Snelle grafiek	203
Grafiek verplaatsen	205
Juiste soort gegevens	207
Grafiek opmaken	208
■ 12 Presenteren met PowerPoint	213
PowerPoint 2016, wat doet u ermee?	213
PowerPoint-dia's maken	214
Nieuwe presentatie	214
Dia's bewerken	219
Onderdelen toevoegen	219
Onderdelen bewerken	220
Diasorteerder gebruiken	222
Notitiepagina gebruiken	223
Presentatie houden	224

■ 13 Notities maken met OneNote	225
OneNote 2016, wat doet u ermee?	225
Kennismaken met OneNote	226
Notitie maken	227
Notitie op bestaande pagina	228
Notitie op nieuwe pagina	229
Notitie in nieuw blok	230
Notitie markeren	232
Bestand invoegen	233
Audio en video invoegen	235
■ Index	237

Kennismaken met Office 2016

Microsoft Office 2016 kent verschillende varianten voor thuis, studie en op het werk. De editie Thuisgebruik en Zelfstandigen bestaat bijvoorbeeld uit vier programma's: tekstverwerker Word, communicatieprogramma en persoonlijke informatiemanager Outlook, rekenbladprogramma Excel, presentatiepakket PowerPoint en digitaal notitieblok OneNote. Hoewel Office bestaat uit losse programma's, hebben ze veel met elkaar gemeen. Zo is de bediening zoveel mogelijk hetzelfde in alle programma's.

Office 2016, wat doet u ermee?

Microsoft Office 2016 heeft samenwerking en effectieve communicatie hoog in het vaandel staan. Het delen van informatie met familie, vrienden en collega's is gemakkelijker dan ooit. Ook bedieningsgemak speelt een hoofdrol in versie 2016. Het uiterlijk van Office – geen menubalken maar een overzichtelijk, taakgericht lint met opdrachten – spreekt wat gebruiksgemak betreft boekdelen. De Office-toepassingen zijn verder rijkelijk voorzien van uitgebreide galerieën met kant-en-klare opmaakstijlen, afbeeldingen, grafieken, sjablonen en meer. Kortom... installeer Office 2016!

Windows 7 en hoger

Office 2016 draait op computers met het besturingssysteem Windows 7 en hoger. De Office-programma's zijn niet geschikt voor computers met Windows XP en Windows Vista.

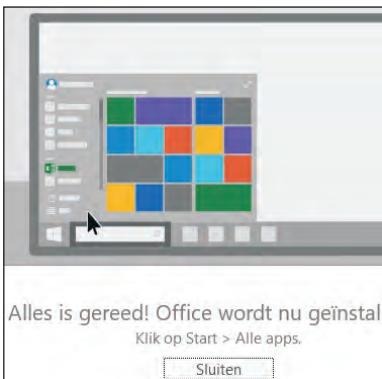

Afbeelding 1.1

Office downloaden en installeren.

Afbeelding 1.2

Meld u aan bij Office.com met uw Microsoft-account.

Afbeelding 1.3

Office geeft de voortgang van de installatie en configuratie aan.

Afbeelding 1.4

De productcode voor Office voert u in als u een los pakket hebt.

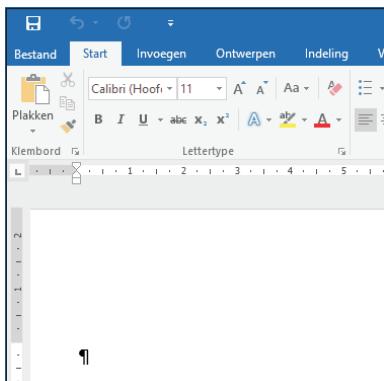

Schermafbeeldingen

De afbeeldingen van de Office 2016-programma's in dit boek zijn 'geschoten' met het besturingssysteem Windows 10 op de achtergrond. Het uiterlijk van de schermelementen (vensters, menu's, knoppen...) van Windows 10 wijkt nauwelijks af van het 'gezicht' van Windows 7 of 8 in de bureaubladomgeving.

Afbeelding 1.5

Schakel *Open Office XML-indelingen* in, zodat Office optimaal presteert.

Afbeelding 1.6

Geen menubalken maar een taakgerichte aanpak met opdrachten in het lint.

Taakgerichte aanpak

De makers van Office stellen zich tot doel het gebruiksgemak van de Office-toepassingen te vereenvoudigen. De gebruikersomgeving (*interface*) is in de versies 2007, 2010 en 2013 flink op de schop gegaan.

Opties voor programma's

De dialoogvensters met opties voor de belangrijkste toepassingen van Office-programma's staan niet langer in het menu **Extra**. Er zijn sinds Office 2007 immers geen menu's meer. U opent de reeks opdrachten voor het instellen van opties in Office 2016 met de opdracht **Opties** in het tabblad **Bestand**. Gebruikers van Office 2007 vonden het dialoogvenster **Opties** onder de speciale Office-knop. Die knop is in Office 2010 en later vervangen door het tabblad **Bestand**.

Office op aanraakscherm

U bedient Office 2016 met behulp van toetsenbord, muis en aanraakscherm (*touch screen*). Om de instructies in dit boek niet noodloos uitgebreid te maken, kiezen wij voor muisterminologie. Waar u 'klik' leest, bedoelen we 'tik' voor gebruikers van een aanraakscherm. Staat 'rechtsklik' in de tekst, dan geldt hier ook 'houd uw vinger een moment op het scherm'. Met 'slepen' met de muis, zeggen we ook 'tik en sleep'.

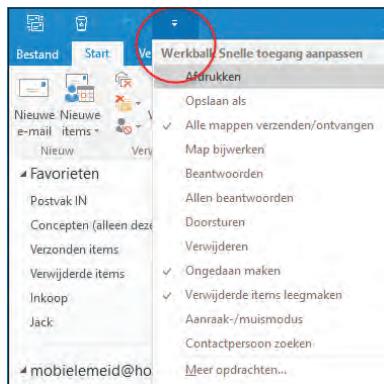
■ Lint met opdrachten De menubalk en werk balken die u kent van Office-versies ouder dan Office 2007 – en van vrijwel alle andere Microsoft Windows-toepassingen – hebben het veld geruimd. U treft opdrachten voortaan aan op tabbladen van het lint. Soortgelijke opdrachten en bijbehorende galerieën (bibliotheeken met vooraf gedefinieerde opmaakstijlen voor tekst, grafieken enzovoort) hebben een aparte groep in het lint. Het lint kent bovendien contextgevoelige tabbladen. Deze worden standaard niet getoond. Klikt u op een afbeelding, tabel of grafiek, dan komen de hulpmiddelen voor afbeeldingen, tabellen of grafieken tevoorschijn. Dus alleen wanneer u ze nodig hebt.

■ Livevoorbeeld U ziet vooraf het effect van onder meer opmaakstijlen. Selecteert u een tekst en zweeft u met de muisaanwijzer in een galerie, dan ziet u wat de stijl met de tekst doet. Livevoorbekenden zijn er ook voor tabellen en grafieken.

Afbeelding 1.7

Zweef boven een opmaakstijl en de selectie/inhoud verandert in een livevoorbeeld.

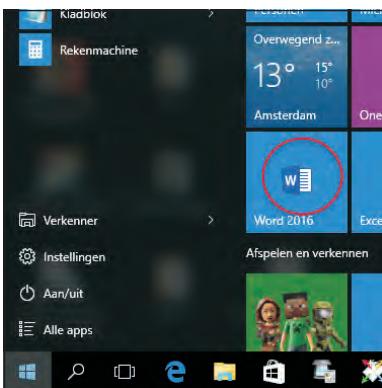
Afbeelding 1.8

De werk balk **Snelle toegang** met opdrachten die u vaak gebruikt. U mag de werk balk zelf [Hinrichten](#).

■ Snelle toegang De werk balk **Snelle toegang** is gevuld met opdrachten die u vaak gebruikt, waaronder **Opslaan**. Groot voordeel is dat u de werk balk gemakkelijk uitbreidt met aanvullende opdrachten.

Office-programma's

Binnen grote en kleine bedrijven vervult Microsoft Office een belangrijke rol bij het dagelijkse kantoorwerk. Of het nu gaat om het produceren van teksten of het maken van berekeningen en het analyseren van gegevens, Office is het gereedschap waarmee deze taken worden uitgevoerd. Maar niet alleen het bedrijfsleven gebruikt dit populaire pakket. Office heeft zijn weg ook gevonden naar de computer thuis en binnen het onderwijs.

Afbeelding 1.9

Open een Office-toepassing in het menu Start van Windows 10.

Windows

Wij gebruiken voor het maken van dit boek het besturingssysteem Windows 10. Hoewel er verschillen zijn in uiterlijk en bediening van Windows 7 en Windows 8, merkt u hier in de praktijk weinig van.

Verschillende suites

Microsoft Office 2016 is te koop als los pakket in verschillende versies voor thuisgebruik, studenten, zelfstandigen en 'kantoorprofessionals'. Hebt u een abonnement op Office 365, dan mag u de programma's van Office 2016 installeren op uw computer, tablet en mobiele telefoon en krijgt u extra opslagruimte op OneDrive. Microsoft biedt verder Office Online, waarmee u vanuit de browser documenten op OneDrive kunt maken, opslaan en bewerken, ook als u geen Office op het apparaat hebt geïnstalleerd.

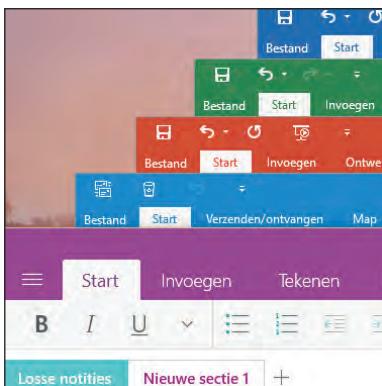

Thuisgebruik, studenten en zelfstandigen

We bespreken in dit boek de programma's van de Office-versies Thuisgebruik en Studenten en Thuisgebruik en Zelfstandigen: Word, Excel, PowerPoint, OneNote en Outlook (alleen in Thuisgebruik en Zelfstandigen). Deze programma's zijn ook onderdeel van de 'zwaardere' versies en worden het meest gebruikt.

Office-programma's bedienen

Wat betreft het uiterlijk lijken de verschillende programma's van Office op elkaar en dat geldt ook voor de manier waarop u met de toepassingen werkt. De menu- en werk balken van oudere Office-versies (ouder dan Office 2007) zijn vervangen door een lint met opdrachten, boven in het toepassingsvenster.

Afbeelding 1.10

Hoewel de Office-programma's volstrekt andere functies hebben, lijken de opdrachten in het lint sterk op elkaar, net als de bediening van de programma's.

Office starten

U kunt een Office-toepassing op verschillende manieren starten. Veel gebruikers volgen deze route:

Windows 7

- 1 Ga naar het menu **Start**, dan naar **Alle programma's** en klik op **Microsoft Office**.
- 2 Selecteer de toepassing die u wilt starten.

Windows 8

- 1 Klik op een tegel van een Office-programma. Klik bijvoorbeeld op **Word 2016** om de tekstverwerker te starten.

Zijn er geen Office-tegels in het startscherm zichtbaar? Rechtsklik op een lege plek in het startscherm en klik rechtsonder op het pictogram voor alle apps. Windows 8 toont tegels voor alle programma's die zijn geïnstalleerd op uw machine.

Of: druk de **Windows**-toets tegelijk met de letter **F** in en typ **Word 2016** in het zoekveld. Klik op het vergrootglas en kies de app **Word 2016** in de lijst met zoekresultaten.

Afbeelding 1.11

Klik op Word 2016 in het menu Start van Windows 10.

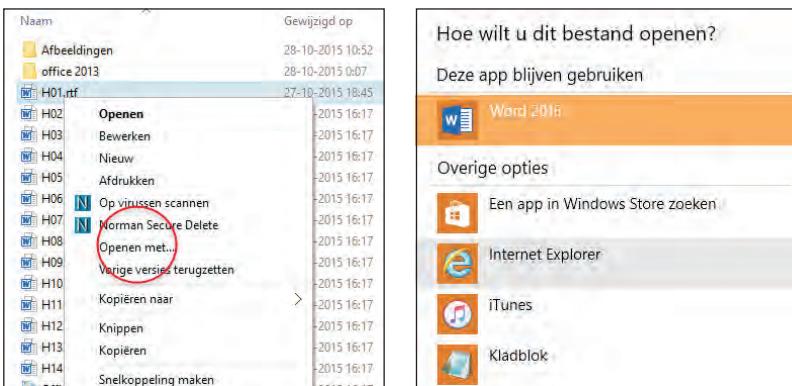
Windows 10

- 1 Open het menu **Start** en klik op **Alle apps**. Klik bijvoorbeeld op **Word 2016** om de tekstverwerker te starten.

U kunt de Office-programma's als tegels aan **Start** vastmaken of aan de taakbalk toevoegen. Rechtsklik op het gewenste programma en kies de optie **Aan Start vastmaken** of **Aan taakbalk vastmaken**. Versleep de tegels in **Start** naar de gewenste plaats.

Of: Klik op het vergrootglas in de taakbalk en typ **Word 2016** in het zoekveld. Kies de app **Word 2016** in de lijst met zoekresultaten.

U kunt het programma ook starten door een document te openen in Windows Verkenner. Als u dubbelklikt op een document in een Verkenner-venster, dan start het bijbehorende programma en opent u direct het bestand. Een andere manier om een document te openen is door in Verkenner met de rechtermuisknop op het document te klikken en **Openen** te kiezen in het snelmenu.

Afbeelding 1.12

Een document openen met een ander programma? Klik met de rechtermuisknop op het document en kies Openen met.

Hoe wilt u dit bestand openen?

Deze app blijven gebruiken

Word 2016

Overige opties

Een app in Windows Store zoeken

Internet Explorer

iTunes

Kladblok

Afbeelding 1.13

Selecteer het programma waarmee u het document wilt openen. Klik op Meer als het gewenste programma er niet tussen staat.

Om een document met een *ander* programma – dus niet het standaardprogramma waarin het document meestal is gemaakt – te openen, klikt u met de rechtermuisknop op het document en kiest u **Openen met** in het snelmenu dat wordt geopend. Selecteer het gewenste programma in de lijst met mogelijkheden.

Opdrachten in het lint

De Office-programma's Word 2016, Excel 2016, PowerPoint 2016, OneNote 2016 en Outlook 2016 hebben boven in het toepassingsvenster een lint met opdrachten en geen menu- en werk balken. Sinds Office 2007 heeft een groot aantal taakvensters plaatsgemaakt voor nieuwe dialoogvensters en menu's. De meeste opdrachten van Office 2003 zijn er nog wel – al hebben ze soms een nieuwe naam gekregen – maar ze zijn elders opgeborgen. Het is wennen voor oudgedienden.

Afbeelding 1.14

Het lange lint met opdrachten van Word 2016.

Afbeelding 1.15

En het lint van Excel.

Afbeelding 1.16

Hier is het lint van Outlook.

Afbeelding 1.17

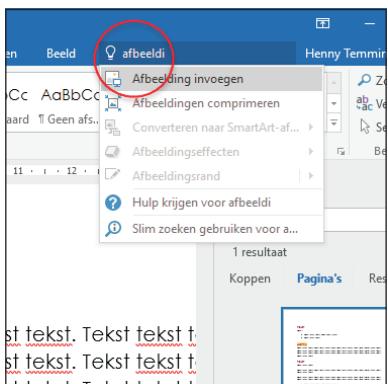
PowerPoint en het lint.

Afbeelding 1.18

Lint van OneNote.

Om het makkelijker te maken om een bepaalde functie te vinden, staat in Office 2016 nu boven het lint het tekstvak **Geef aan wat u wilt doen**. Typ in dit vak wat u wilt gaan doen en u ziet de beschikbare opties in een snelmenu. Hierin staat ook de hulpfunctie voor de gezochte actie. Dat maakt het leven een stuk makkelijker.

Afbeelding 1.19

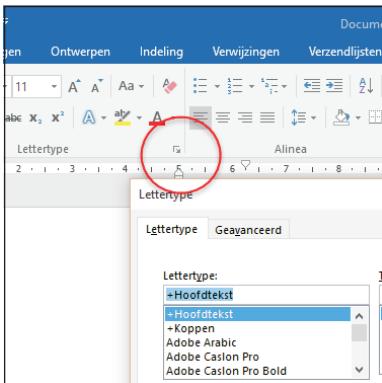
Het snelmenu voor het tekstvak Geef aan wat u wilt doen.

De opdrachten van het lint zijn taakgericht ingedeeld. Dit betekent dat ze tevoorschijn komen – of onder handbereik zijn – op het moment dat u een bepaalde taak uitvoert. Klik op een tabel en de **Hulpmiddelen voor tabellen** verschijnen, klik op een grafiek en de **Hulpmiddelen voor grafieken** springen in beeld, klik op een afbeelding en de **Hulpmiddelen voor afbeeldingen** worden bereikbaar.

De hoofdbestanddelen van het lint zijn:

- **Tabbladen** De toepassingen hebben meerdere tabbladen. U vindt de tabs boven in het lint. Klik op een tab om een verscholen tabblad te bekijken. Elk tabblad is gevuld met functies die bij elkaar horen.
- **Groepen** Een tabblad is onderverdeeld in thematische groepen. Het tabblad **Start** van Word kent onder meer de groepen **Klembord**, **Lettertype** en **Alinea**.
- **Opdrachten** De groepen bevatten knoppen, invoervakken en menu's.

U mist wellicht afzonderlijke dialoogvensters en taakvensters. Ze zijn niet allemaal verdwenen. Klik op het pictogram met de schuine pijl erop, het startpictogram rechts naast een groepsnaam, om een venster te openen. Doe dit in de groep **Lettertype** (tabblad **Start** van Word) om het gelijknamige dialoogvenster te openen om tekst op te maken. Klik op de pijl bij **Stijlen** (tabblad **Start** van Word) om het taakvenster **Stijlen** op het scherm te plaatsen. Stijlen komen overigens in de plaats van opmaakprofielen van eerdere Word-versies.

Afbeelding 1.20

Klik op het startpictogram om een venster met aanvullende instellingen te openen.

Hoewel u geen sneltoetsen ziet in de tabbladen, zijn ze wel beschikbaar. U voert bepaalde opdrachten uit met het toetsenbord – en niet met de muis – door een combinatie van toetsen in te drukken. U kent wellicht de toetsencombinaties **Ctrl+C** (selectie kopiëren) en **Ctrl+V** (gekoopieerde selectie plakken).

U roept de mogelijke toetsencombinaties op door kort de Alt-toets in te drukken. U ziet dat elke tab van het lint een sneltoets heeft. De tab **Bestand** is **B**, **Start** is **R** en **Invoegen** is **N**. Toetst u hierna **R**, dan komen de toetsips voor de opdrachten in het tabblad **Start** in beeld. Druk achtereenvolgens op **Alt→R→C** om een selectie te kopiëren, en kies **Alt→R→V** om de selectie te plakken. Let op: druk de toetsen niet tegelijk in – wat u wellicht gewend bent – maar na elkaar. Om dit aan te geven, gebruiken wij een pijl (→) voor toetsen die u na elkaar indrukt en een plusteken (+) als u ze tegelijk moet indrukken.

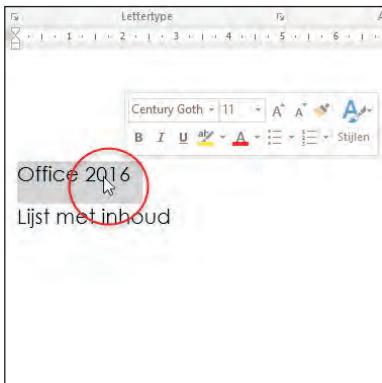

Toetstips

In Office 2010 rulde Microsoft de naam sneltoets in voor toetstip. Geeft niet, er wordt hetzelfde mee bedoeld. Bovendien werken de oude sneltoetsen van eerdere versies nog in een combinatie met **Alt** of **Ctrl**. Het aloude **Ctrl+N** (toetsen tegelijk indrukken) levert nog steeds een nieuw document op (de toetstip is nu **Alt→B→N**). U vindt echter geen lijsten meer met oude sneltoetsen. U moet ze uit uw hoofd kennen!

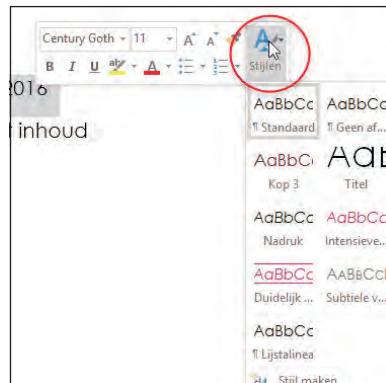
Miniwerk balk gebruiken

De miniwerk balk bevat opmaakopties die u vaak gebruikt. De balk verschijnt – eerst vaag, later in een solide staat – nadat u de muisaanwijzer boven een tekstselectie plaatst.

Afbeelding 1.21

Plaats de muis boven een selectie...

Afbeelding 1.22

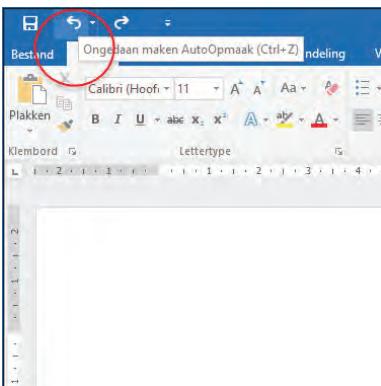
... en kies een opmaakopdracht.

U roept de miniwerk balk ook op door met de rechtermuisknop te klikken (rechtsklikken) op een tekst. Hierdoor wordt tevens een snelmenu zichtbaar met opdrachten voor het item waarop u rechtsklikt.

Werkbalk Snelle toegang

De werk balk **Snelle toegang** – linksboven in het toepassingsvenster – brengt net als de miniwerk balk veelgebruikte opdrachten binnen handbereik. Dit zijn ze:

- **Opslaan** Sla een bestand op. Voor een nieuw document wordt het scherm **Opslaan als** geopend.
- **Ongedaan maken** Maak de laatste handeling ongedaan.
- **Vervolgkeuzelijst Ongedaan maken** Selecteer een van de handelingen in de lijst die u ongedaan wilt maken.
- **Opnieuw** Voer de laatst handeling opnieuw uit.
- **Werkbalk Snelle toegang aanpassen** De werk balk is nogal karig ingericht. Selecteer aanvullende opdrachten in de lijst, of klik op Meer opdrachten om een dialoogvenster met extra functies te openen.

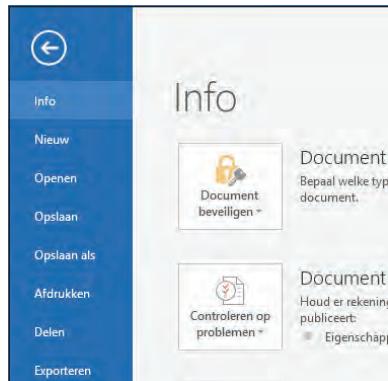
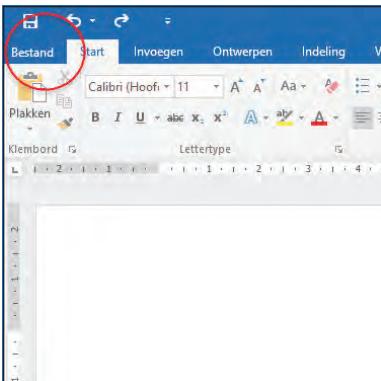
Afbeelding 1.23

Werkbalk Snelle toegang met Ongedaan maken. De tooltip verraadt ook welke actie u ongedaan maakt.

Tabblad Bestand

Klik op de tab **Bestand** – helemaal linksboven in het toepassingsvenster – om het tabblad **Bestand** te openen. U treft hier opdrachten aan die doen denken aan het menu **Bestand** van oudere Office-toepassingen, waaronder bestanden maken, openen, converteren en afdrukken.

Het tabblad **Bestand** vervangt de **Office**-knop van Office 2007. Deze knop – waarachter vergelijkbare functies schuilgingen als in het huidige tabblad **Bestand** – bleek in 2007 een minder gelukkige keuze. Gebruikers raakten ervan in de war.

Afbeelding 1.24

Open het tabblad Bestand door op de gelijknamige tab te klikken.

Afbeelding 1.25

Categorieën links in het scherm Bestand.

De categorie Openen in het tabblad Bestand bevat een overzicht van onlangs geopende documenten. Dan hoeft u niet naar ze te zoeken. Klik op Recent in de lijst met opdrachten om het overzicht van onlangs bewerkte bestanden weer te geven.

Nieuw document maken

Een nieuw document maken kan op meerdere manieren:

- 1 Start het Office-programma.
- Of: klik op de tab **Bestand** in het lint, linksboven in het Office-toepassingsvenster en klik op **Nieuw**.
- 2 Selecteer een sjabloon in het overzicht met beschikbare sjablonen (Word, Excel, PowerPoint). Kies de sjabloon **Leeg document** (Word), of **Lege werkmap** (Excel), of **Lege presentatie** (PowerPoint) om met een nieuw, leeg document te starten.

Knoppenhulp

Vergeten waar een knop ook al weer voor was? Houd de muisaanwijzer stil boven een knop, dan verschijnt er een venstertje (tooltip) dat de functie van de knop verklapt.

Bestaand document openen

De eerste manier om een document te openen kent u: via Windows Verkenner. Hebt u het programma al op het scherm, dan kunt u een document snel openen:

- 1 Ga naar de tab **Bestand**. Kies **Openen**.
- Klik op een onlangs bewerkt bestand in de lijst **Recent**.
- Of navigeer naar een bewaarmap op uw machine (**Computer/D Deze pc**).
- Of open een bestand in de ‘cloud’ van Microsoft (**OneDrive**).
- Of kies **Locatie toevoegen** en selecteer **Office 365 SharePoint** als u een document op een SharePoint-server op afstand gebruikt.
- Of klik op de knop **Bladeren** en navigeer naar de gewenste locatie.